

11 Αυγούστου 2014

Εξωσωματική γονιμοποίηση, κλωνοποίηση & Ρωμαιοκαθολική ηθική

Επιστήμες / Επιστήμη & Θρησκεία

Χαρίκλεια Φωτοπούλου, Θεολόγος - Καθηγήτρια Μ.Ε.

Απορριπτέα καθιστά για τη Ρωμαιοκαθολική ηθική την εξωσωματική γονιμοποίηση και το ότι παρέχει τη δυνατότητα για παρεμβάσεις στο έμβρυο με στόχο διαγνωστικό, θεραπευτικό, επιστημονικό, εμπορικό και ανοίγει το δρόμο για βιολογική και γενετική χειραγώγηση και απειλές κατά της ζωής του εμβρύου μέσω πρακτικών που δημιουργούν σοβαρά ηθικά προβλήματα.

Στις πρακτικές αυτές ανήκει η επαίσχυντη, κατακριτέα και εγγενώς παράνομη προεμφυτευτική διάγνωση, η οποία εκφράζει νοοτροπία ευγονική, καθώς μετράει την αξία της ανθρώπινης ζωής με βάση την ομαλότητα και τη σωματική ευεξία, υποβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια σε αλλαγή και διακρίσεις, συνεπάγεται ποιοτική επιλογή ανθρώπων και καταστροφή εμβρύων ισοδύναμη με άμβλωση και ανοίγει το δρόμο στην ευθανασία και την παιδοκτονία. Ακόμη, στις πρακτικές αυτές ανήκουν η έρευνα στα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα και τα πειράματα στα έμβρυα, που είναι ηθικά αποδεκτές μόνο στην περίπτωση που δεν εκθέτουν σε κίνδυνο το έμβρυο, σέβονται και διαφυλάσσουν τη ζωή και την ακεραιότητά του και κατευθύνονται κατόπιν γονεϊκής συγκατάθεσης στη βελτίωση της υγείας του και τη θεραπεία του. Αντιθέτως, θεωρούνται πράξεις ανήθικες και εγκληματικές με τις οποίες ο επιστήμονας παίρνει το ρόλο του Θεού και συνεργάζεται με το κακό μέσω της κυριαρχίας σ' ένα ανθρώπινο όν, το οποίο μεταχειρίζεται άδικα απορρίπτοντας την αξία, την αξιοπρέπεια και το σεβασμό που του ανήκουν[1].

Σ' όλους αυτούς τους λόγους που καθιστούν ηθικά απορριπτέα την εξωσωματική γονιμοποίηση προστίθεται και η ενδεχόμενη ασεξουαλική κλωνοποίηση του ανθρώπου, η οποία θα πραγματοποιείται στα πλαίσια ενός κύκλου εξωσωματικής γονιμοποίησης. Η κλωνοποίηση καταδικάζεται ηθικά στην αναπαραγωγική της μορφή ως προσβάλλουσα την εκ Θεού μοναδικότητα, ακεραιότητα και αξιοπρέπεια του ανθρώπου και υποβάλλουσα τον άνθρωπο σε μια βιολογική δουλεία μέσω του αυθαίρετου καθορισμού γενετικών χαρακτηριστικών, στην υβριδική της μορφή ως διαταράσσουσα την ιδιαίτερη ταυτότητα του ανθρώπου μέσω της ανάμειξης ανθρώπινων και ζωικών γενετικών στοιχείων κι εκθέτουσα αυτόν σε σοβαρούς κινδύνους υγείας, καθώς και στη θεραπευτική της μορφή ως ασυμβίβαστη με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ένεκα της μετατροπής του εμβρύου σε μέσο για χρήση και καταστροφή[2].

Επίσης, δεν παραλείπεται και η προσθήκη στους λόγους απόρριψης της σπερματέγχυσης και της εξωσωματικής γονιμοποίησης της δι' αυνανισμού λήψης σπέρματος, αφού με τον ηθικά απαράδεκτο αυνανισμό αποσυνδέεται η τεκνοποίηση από τη συζυγική πράξη και τις δύο σημασίες της (ενωτική και αναπαραγωγική) και χάνεται η αξιοπρέπεια της αναπαραγωγής[3].

Όσα αναφέρθηκαν μας αποκαλύπτουν ότι στο χώρο του Ρωμαιοκαθολικισμού οι τεχνικές παρεμβατικής γονιμοποίησης αντιμετωπίζονται από την άποψη της ηθικής με τρόπο αυστηρά κριτικό και καταδικαστικό, που μαρτυρά ενδιαφέρον για την ακρίβεια του δόγματος κι όχι για την επίδειξη ποιμαντικής ευαισθησίας[4]. Το θεμέλιο γι' αυτού του είδους την αντιμετώπιση αποτελεί ο ενωτικός και αναπαραγωγικός χαρακτήρας της συζυγικής πράξης, ο σεβασμός και η προστασία που δικαιούται κάθε άνθρωπος από τη στιγμή της σύλληψης, η ηθική και κοινωνική ευθύνη που φέρει κάθε άνθρωπος για τις πράξεις του.

Η κριτική και καταδικαστική ηθική αντιμετώπιση, η οποία επεκτείνεται και στην ενδοκυτταροπλαστική έγχυση σπέρματος (ICSI), επειδή αυτή διαχωρίζει αναπαραγωγή και συζυγική πράξη, πραγματοποιείται εκτός των οργάνων του ζεύγους κι αναθέτει την ταυτότητα, την προέλευση και τη ζωή του εμβρύου στους ειδικούς και την τεχνολογία[5], δεν είναι άσχετη με το χρησιμοθηρικό και δικανικό χαρακτήρα της Ρωμαιοκαθολικής ηθικής, που στοχεύει στην αποφυγή της αμαρτίας και την ατομική σωτηρία μέσω της καλλιέργειας ενός εκκοσμιευμένου ήθους εμπλουτισμένου με ευσεβιστικά στοιχεία[6].

Παρατήρηση: Συνεχίζουμε την παρουσίαση σε σειρά άρθρων της μελέτης σχετικά με την Παρεμβατική Γονιμοποίηση της καθηγήτριας Μ.Ε. και θεολόγου, Χαρίκλειας Φωτοπούλου. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου το οποίο κατατέθηκε στο ΕΑΠ ως μεταπτυχιακή - διπλωματική εργασία με επιβλέποντες τους κ. Ν. Κόϊο και Ντ. Αθανασοπούλου

[1] Σύνοδος για το δόγμα της πίστης, *Dignitas Personae*, διαδικτυακός τόπος:http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith.doc_20081208 (ανάκτηση 04-02-2013)

[2] Σύνοδος για το δόγμα της πίστης, *Dignitas Personae*, διαδικτυακός τόπος:
http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith.doc_20081208 (ανάκτηση 04-02-2013)

[3] Σύνοδος για το δόγμα της πίστης *Donum Vitae*, διαδικτυακός τόπος: http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith.doc_19870222_human_life_en.html (ανάκτηση 04-02-2013)

[4] Α. Κεσελόπουλος, «Θεολογική αποτίμηση και ποιμαντική προσέγγιση στις προκλήσεις της βιοηθικής

», Πνευματική Διακονία 10, σελ. 11, 12.

[5] Σύνοδος για το δόγμα της πίστης, *Dignitas Personae*, διαδικτυακός τόπος:

<http://>

www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith.doc_20081208

(ανάκτηση 04-02-2013)

[6] Χ. Γιανναράς, *Η ελευθερία του Ήθους*³, (Αθήνα 2002), σελ. 167.

<http://bit.ly/1whS3ng>